

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 37g/2026

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 4 alin. (3), 6 alin. (1) și 11 alineatele (3) lit. a) și (6) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025

(componența numerică a comisiei de evaluare, criteriul de integritate financiară și ponderea constatărilor altor organe în procesul de evaluare extraordinară a judecătorilor și procurorilor [3])

CHIȘINĂU
21 mai 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dnei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Cristian Rotaru, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 3 martie 2026,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 21 mai 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, după cum urmează:

- textul „din câte 6 membri” din articolul 4 alin. (3);
- textul „din 9 membri” din articolul 6 alin. (1);
- textul „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a);
- textul „[a]ctele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare” din articolul 11 alin. (6),

ridicată de dna Ruxanda Pulbere, în dosarul nr. 3-1/2026, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dnele judecătore Diana Stănilă și Stella Bleșceaga și de dl judecător Leonid Chirtoacă, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

a) Procedura de evaluare inițială

3. Doamna Ruxanda Pulbere, judecătore la Curtea de Apel Centru, este subiect al evaluării externe a judecătorilor, pe baza mecanismului instituit

prin Legea nr. 252 din 17 august 2023. În acest sens, la 11 aprilie 2024, Comisia de evaluare a notificat-o pe dna Ruxanda Pulbere despre inițierea procedurii de evaluare.

4. La 13 mai 2025, Comisia de evaluare, în vechea componență de 6 membri, a aprobat Raportul de evaluare și i-a propus Consiliului Superior al Magistraturii să constate nepromovarea evaluării de către dna Ruxanda Pulbere.

5. Prin Hotărârea nr. 367/30 din 15 iulie 2025, Consiliul Superior al Magistraturii a respins raportul Comisiei și a dispus reluarea procedurii de evaluare.

b) Procedura de reevaluare

6. La 16 decembrie 2025, Comisia de evaluare, în noua componență (8 membri din 9, unuia fiindu-i admisă declarația de abținere), a aprobat un nou Raport de evaluare¹ și i-a propus, în mod repetat, Consiliului Superior al Magistraturii să constate nepromovarea evaluării de către dna Ruxanda Pulbere.

7. Prin Hotărârea nr. 692/50 din 30 decembrie 2025², Consiliul Superior al Magistraturii a acceptat raportul Comisiei, a constatat nepromovarea evaluării de către dna Ruxanda Pulbere, a dispus eliberarea din funcție a domniei sale, privând-o de dreptul de a exercita funcția de judecător și alte funcții de demnitate publică timp de 5 ani, începând cu data rămânerii definitive a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii.

8. Doamna Ruxanda Pulbere a contestat hotărârea în fața Curții Supreme de Justiție.

9. În cadrul procedurii de examinare a contestației, dna Ruxanda Pulbere a ridicat excepția de neconstituționalitate a prevederilor menționate la § 1 *supra*.

10. Printr-o încheiere din 26 februarie 2026, Curtea Supremă de Justiție a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

11. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

---

¹ Raportul Comisiei de evaluare nu a fost publicat.

² Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nu a fost publicată.

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngrădi accesul la justiție.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 28 Viața intimă, familială și privată

„Statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.”

Articolul 43 Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

[...]”

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„[...]

(3) Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

[...]”

Articolul 116 Statutul judecătorilor

„(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

(2) Judecătorii instanțelor judecătorești se numesc în funcție, în condițiile legii, până la atingerea plafonului de vârstă, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii.

[Art. 116 alin. (3),(4) abrogate prin Legea nr. 120 din 23.09.2021, în vigoare 01.04.2022]

(5) Deciziile privind numirea judecătorilor și cariera acestora trebuie să fie adoptate în baza unor criterii obiective, bazate pe merit, și a unei proceduri transparente, în condițiile legii. Promovarea sau transferul judecătorilor se face doar cu acordul acestora.

(5¹) Judecătorii au doar imunitate funcțională în condițiile legii.

(6) Sancționarea judecătorilor se face în conformitate cu legea.

(7) Funcția de judecător este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții retribuite, cu excepția activității didactice și științifice.”

12. Prevederile relevante ale Legii nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative sunt următoarele:

Articolul 4
Competența, mandatul și finanțarea
activității comisiilor de evaluare

„[...]

(3) Comisia de evaluare a judecătorilor și Comisia de evaluare a procurorilor (în continuare – *comisii de evaluare*) sunt formate **din câte 6 membri**. Fiecare comisie de evaluare este asistată de câte un secretariat.

[...]”

[În redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025]

Articolul 4
Competența, mandatul și finanțarea
activității comisiilor de evaluare

„[...]

(3) Comisia de evaluare a judecătorilor și Comisia de evaluare a procurorilor (în continuare – *comisii de evaluare*) sunt formate din câte 9 membri. Fiecare comisie de evaluare este asistată de câte un secretariat.

[...]”

[În redactarea Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, în vigoare din 31 decembrie 2025]

Articolul 6
Componența comisiilor de evaluare

„(1) Fiecare comisie de evaluare este formată **din 9 membri**, numiți cu votul a 3/5 din deputații aleși, după cum urmează:

a) 4 membri, cetățeni ai Republicii Moldova – la propunerea fracțiunilor parlamentare, cu respectarea reprezentării proporționale a majorității și a opoziției;

b) 5 membri – la propunerea partenerilor de dezvoltare.

[...]”

Articolul 11
Criteriile de evaluare

„(1) În sensul prezentei legi, evaluarea constă în verificarea integrității etice și celei financiare a subiecților indicați la art. 3 alin. (1).

[...]

(3) Se consideră că subiectul evaluării nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:

a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, **în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023;**

b) în ultimii 10 ani, a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023.

[...]

(6) La aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la alin. (2) și (3) se ține cont de prevederile legale existente la momentul săvârșirii faptelor respective. **Actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare.** Constatările din hotărârile judecătorești irevocabile se iau în considerare în mod obligatoriu de către comisia de evaluare, cu excepția hotărârilor pe care comisia de evaluare le consideră arbitrare sau vădit nerezonabile. Comisia de evaluare se poate pronunța doar asupra încălcărilor regulilor de etică și conduită profesională, fără a se pronunța asupra legalității hotărârilor respective.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autoarei excepției de neconstituționalitate

13. Autoarea excepției susține că articolul 4 alin. (3) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, prevede că comisia de evaluare este formată din 6 membri. În același timp, articolul 6 alin. (1) din aceeași Lege stabilește că comisia de evaluare este formată din 9 membri, fapt care creează o incertitudine obiectivă privind componența legală a Comisiei de evaluare și regulile care guvernează adoptarea rapoartelor. Totodată, autoarea menționează că această inexactitate este amplificată de lipsa unor dispoziții tranzitorii care ar clarifica aplicarea în timp a noii componente, în special în procedura de reevaluare. În opinia autoarei excepției, determinarea clară a componenței numerice reprezintă o condiție esențială pentru validitatea procedurii și pentru previzibilitatea rezultatului evaluării. Prin urmare, această inconsecvență legislativă este contrară articolelor 1 alin. (3), 23 alin. (2) și 116 din Constituție.

14. Referitor la textul „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, autoarea sesizării afirmă că pentru judecătorii evaluați pe baza Legii nr. 252 din 17 august 2023 diferența dintre avere, cheltuieli și venituri este raportată la salariul mediu stabilit pentru anul 2023, iar pentru judecătorii și candidații la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, evaluați pe baza Legii nr. 65 din 30 martie 2023, acest plafon financiar se raportează la salariul mediu prevăzut pentru anul începerii evaluării. Astfel, în condițiile în care salariul mediu pe economie este, prin natura sa, un indicator dinamic aflat în creștere anuală, aprecierea diferenței dintre avere, cheltuieli și venituri prin raportare în toate cazurile la anul 2023 conduce la

un prag mai sever pentru judecătorii curților de apel și pentru alți subiecți ai evaluării, în absența unei justificări obiective și rezonabile. Din acest motiv, autoarea susține incidența articolelor 1 alin. (3), 16, 23 alin. (2) și 116 din Constituție.

15. Referitor la textul „[a]ctele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare” din articolul 11 alin. (6) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, autoarea excepției menționează că acesta le acordă comisiilor de evaluare o marjă largă de apreciere, care permite înlăturarea efectelor juridice ale actelor oficiale emise de autorități competente, inclusiv ale actelor fiscale și ale constatărilor autorităților de integritate, fără stabilirea unor criterii privind condițiile și limitele acestei marje. În opinia autoarei, textul criticat nu distinge situațiile în care un act oficial este contestat, infirmat sau declarat ilegal de situațiile în care acesta este valabil și se bucură de prezumția legalității, afectând astfel previzibilitatea aplicării acestor prevederi. De asemenea, textul contestat nu stabilește criterii privind condițiile în care valoarea probatorie a unui act oficial poate fi înlăturată și nici sarcina probei necesară pentru răsturnarea prezumției legalității acestor acte. Astfel, prevederile atacate sunt contrare articolelor 1 alin. (3), 6, 20, 28, 43 alin. (1), 46 alin. (3) și 116 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

16. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

17. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, ține de competența Curții Constituționale.

18. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces. Astfel, Curtea constată că excepția este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

19. Obiecte ale excepției de neconstituționalitate sunt textele din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, menționate *supra* la § 1.

20. Curtea constată că anterior a fost sesizată să verifice constituționalitatea textelor „din 9 membri” din articolul 6 alin. (1) și „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, însă prin Deciziile nr. 21 din 19 februarie 2026 și nr. 43 din 12 martie 2026 a declarat inadmisibile aceste capete, pentru că autorii nu au argumentat incidența vreunui drept fundamental (a se vedea § 27 și, respectiv, § 21 din Deciziile menționate).

21. Referitor la textul „din câte 6 membri” din articolul 4 alin. (3) din Legea nr. 252 din 17 august 2023, în redactarea anterioară Legii nr. 333 din

29 decembrie 2025, Curtea observă că, deși acesta a făcut anterior obiectul unei excepții de neconstituționalitate, în decizia sa, Curtea a reținut că prevederile contestate nu au fost aplicate în cauza autorului excepției (a se vedea DCC nr. 21 din 19 februarie 2026, § 19).

22. De asemenea, Curtea menționează că articolul 11 alin. (6) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 a făcut obiect al controlului de constituționalitate în integralitatea sa, însă din perspectiva altor critici de neconstituționalitate (a se vedea HCC nr. 2 din 16 ianuarie 2025).

23. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în care se examinează contestația împotriva deciziei Consiliului Superior al Magistraturii privind acceptarea raportului de nepromovare a evaluării externe de către dna judecătoare Ruxanda Pulbere. Cauza se află pe rolul Curții Supreme de Justiție. Curtea admite că textele: (i) „din 9 membri” din articolul 6 alin. (1); (ii) „în quantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a); (iii) „[a]ctele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare” din articolul 11 alin. (6), din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative – ar putea fi aplicate în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

24. Cu referire la textul „din câte 6 membri” din articolul 4 alin. (3) din Legea nr. 252 din 17 august 2023, în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, în jurisprudența sa Curtea a reținut că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată și în privința actelor care nu mai sunt în vigoare, dacă sub imperiul acestora s-au născut raporturi juridice care continuă să producă efecte, iar norma este aplicabilă în cazul raporturilor juridice litigioase și este determinantă pentru soluționarea cauzei (a se vedea DCC nr. 107 din 29 august 2023, § 14; DCC nr. 50 din 4 iunie 2024, § 21). Deși la momentul emiterii raportului de reevaluare în privința autoarei excepției (*i.e.* 16 decembrie 2025) articolul 4 alin. (3) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 stabilea că Comisia de evaluare a judecătorilor este formată din 6 membri, iar articolul 6 alin. (1) din aceeași Lege prevedea o componență a Comisiei de 9 membri, Comisia de evaluare a optat pentru aplicarea prevederilor articolului 6 alin. (1) din Lege și a evaluat-o pe dna Ruxanda Pulbere în noua componență de 8 membri din 9 (unui membru i-a fost admisă declarația de abținere). Prin urmare, textul „din câte 6 membri” din articolul 4 alin. (3) din Legea nr. 252 din 17 august 2023, în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, nu i-a fost aplicat autoarei în cauza în care a fost ridicată excepția (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 21 din 19 februarie 2026, § 19). Așadar, Curtea respinge acest capăt al sesizării.

25. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autoarei sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 87 din 25 iulie 2024, § 15).

26. Autoarea excepției susține că normele contestate contravin articolelor 1 alin. (3) (*statul de drept*), 6 (*separația și colaborarea puterilor*), 16 (*egalitatea*), 20 (*accesul liber la justiție*), 23 alin. (2) (*calitatea legilor*), 28

(*viața intimă, familială și privată*), 43 alin. (1) (*dreptul la muncă și la protecția muncii*), 46 alin. (3) (*dreptul la proprietate privată și protecția acesteia*) și 116 (*statutul judecătorilor*) din Constituție.

27. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că articolele 1 alin. (3) și 6 din Constituție comportă un caracter general. Ele nu pot reprezenta repere separate și nu pot fi invocate de sine stătător, ci numai în coroborare cu o altă prevedere din Constituție, care trebuie să fie aplicabilă (a se vedea DCC nr. 32 din 27 februarie 2025, § 19). De asemenea, Curtea a reținut că articolele 16 și 23 din Constituție nu au o aplicabilitate autonomă. Pentru a fi aplicabile, autorul sesizării trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței abstracte în drepturile fundamentale garantate de Constituție Curtea poate pune în operă prevederile acestor articole (a se vedea DCC nr. 42 din 8 aprilie 2025, § 31).

28. Totodată, Curtea observă că autoarea nu a argumentat în ce măsură articolul 28 din Constituție este incident în această cauză. În situații similare, Curtea a respins ca inadmisibile sesizările formulate astfel, precizând că simpla trimitere la un text din Constituție, fără explicarea pretensei neconformități a prevederilor legale contestate cu acesta, nu echivalează cu un argument (a se vedea DCC nr. 52 din 29 mai 2025, § 22).

29. Cu referire la textul „din 9 membri” din articolul 6 alin. (1) din Legea nr. 252 din 17 august 2023, criticile autoarei se rezumă la faptul că, în cadrul procedurii de evaluare inițială, Legea nr. 252 din 17 august 2023, în redacția inițială a acesteia, prevedea o componentă a comisiei de 6 membri, iar la etapa de reevaluare, după modificările legislative făcute prin Legea nr. 127 din 29 mai 2025, în vigoare din 12 iunie 2025, această componentă a fost extinsă la 9 membri. În opinia autoarei, aceste împrejurări creează o incertitudine obiectivă privind componenta legală a Comisiei de evaluare și privind regulile care guvernează adoptarea rapoartelor, fapt care ar genera repercusiuni grave asupra carierei sale de judecător. Curtea menționează că nu este competentă să stabilească aplicarea legii în timp la soluționarea unei cauze. Aceste chestiuni sunt de competența instanței de judecată în fața căreia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr. 19 din 6 februarie 2025, § 19).

30. Suplimentar, Curtea consideră necesar de a menționa că, indiferent de modul în care este aplicată legea în timp și de componenta numerică a Comisiei, esențial este ca subiectul evaluării să beneficieze de aceleași garanții procesuale de care se bucură, deopotrivă, și alți subiecți ai procedurii de evaluare. Modificările legislative operate prin Legea nr. 127 din 29 mai 2025, în vigoare din 12 iunie 2025, nu au afectat sub nicio formă independența comisiilor de evaluare și principiile de care acestea urmează să se ghideze în activitatea lor (a se vedea articolul 5 din Legea nr. 252 din 17 august 2023).

31. Cu referire la textul „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, autoarea sesizării a afirmat că pentru judecătorii evaluați pe baza Legii nr. 252 din 17 august 2023 diferența dintre avere, cheltuieli și

venituri este raportată la salariul mediu stabilit pentru anul 2023, iar pentru judecătorii și candidații la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție evaluați pe baza Legii nr. 65 din 30 martie 2023 această diferență se raportează la salariul mediu prevăzut pentru anul începerii evaluării. În opinia autoarei, aprecierea diferenței dintre avere, cheltuieli și venituri prin raportare la anul 2023 în toate cazurile conduce la un prag mai sever pentru judecătorii curților de apel și pentru alți subiecți ai evaluării, în absența unei justificări obiective și rezonabile.

32. Curtea observă că, în sensul Legii nr. 252 din 17 august 2023 cu privire la evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, evaluarea constă în verificarea integrității etice și financiare a subiecților (articolul 11 din Lege). Astfel, se consideră că subiectul nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că „diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” (articolul 11 alin. (3) lit. a) din Lege).

33. În același timp, Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție stabilește că judecătorul nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că „diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește, în total, 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de Guvern pentru anul în care a început evaluarea judecătorului” (articolul 11 alin. (3) lit. a) din Lege).

34. Diferența abordată de către autoarea excepției constă în baza distinctă de raportare a diferenței dintre avere, cheltuieli și venituri. În cazul Legii nr. 252 din 17 august 2023, care este aplicată în cauza autoarei, această diferență se raportează la salariul mediu pe economie stabilit de Guvern pentru anul 2023, iar în situația subiecților Legii nr. 65 din 30 martie 2023 – la salariul mediu pe economie stabilit de Guvern pentru anul în care a început evaluarea subiectului.

35. Referitor la principiul egalității, garantat de articolul 16 din Constituție, în jurisprudența sa, Curtea a menționat că discriminarea are loc atunci când persoane aflate în situații asemănătoare sunt tratate diferit (discriminare directă) sau atunci când persoane care se află în situații diferite sunt tratate în același mod (discriminare indirectă), cu excepția cazului în care un asemenea tratament este justificat în mod obiectiv și rezonabil. O condiție esențială pentru existența tratamentului diferențiat reprezintă caracterul comparabil al situațiilor (a se vedea HCC nr. 16 din 20 mai 2021, § 39; HCC nr. 35 din 9 noiembrie 2021, § 152). Verificarea respectării acestei cerințe implică compararea situației persoanei cu cea a subiecților în raport cu care pretinde un dezavantaj (a se vedea HCC nr. 8 din 6 aprilie 2023, § 32).

36. Curtea subliniază că subiecții evaluării enumerați în Legea nr. 252 din 17 august 2023 sunt, *inter alia*, judecătorii curților de apel, candidații la funcția de judecător al curților de apel, precum și judecătorii care, din 1 ianuarie 2017 și până la data intrării în vigoare a legii în discuție, au exercitat funcția de președinte și/sau vicepreședinte al judecătoriilor, inclusiv cei care

au asigurat interimatul acestor funcții pentru un termen mai mare de un an (a se vedea articolul 3 alin. (1) literele a), b) și g) din Lege). Pe de altă parte, Legea nr. 65 din 30 martie 2023 stabilește că subiecți ai evaluării sunt judecătorii Curții Supreme de Justiție în funcție la data intrării în vigoare a legii în discuție, inclusiv cei suspendați din funcție, precum și candidații la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (articolul 3 alin. (1) literele a) și b) din Lege).

37. Prin urmare, având în vedere că legile menționate se aplică unor categorii distincte de persoane, situația autoarei urmează a fi raportată la situația celorlalți subiecți care sunt evaluați pe baza aceluiași prevederi legale, *i.e.* – Legea nr. 252 din 17 august 2023, nu la procedura aplicabilă judecătorilor și candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție pe baza Legii nr. 65 din 30 martie 2023.

38. În acest context, redactarea actuală a articolului 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 asigură un mecanism echitabil care îi plasează pe toți subiecții evaluării în condiții de egalitate, astfel încât aceeași bază de raportare urmează a fi aplicată în privința tuturor judecătorilor și procurorilor vizați, indiferent de anul începerii procedurilor de *vetting*.

39. Curtea observă că, de fapt, criticile autoarei vizează dezacordul acesteia cu plafonul financiar instituit de Legea nr. 65 din 30 martie 2023, care este aplicabil în privința unor subiecți distincți, *i.e.* – judecătorilor în funcție ai Curții Supreme de Justiție, dar și candidaților la această funcție.

40. În aceeași ordine de idei, Curtea reține că prevederile Legii nr. 65 nu constituie obiect al acestei excepții de neconstituționalitate și nici nu sunt aplicabile situației reclamantei, de vreme ce aceasta este subiect al evaluării externe pe terenul Legii nr. 252 din 17 august 2023. Prin urmare, Curtea nu poate proceda la controlul de constituționalitate al unor prevederi legale care nu urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că excepția de neconstituționalitate nu manifestă doar o funcție preventivă, ci și una reparatorie, pentru că ea privește, în primul rând, situația concretă a părții lezate în drepturile sale prin norma criticată. De invocarea unei excepții de neconstituționalitate trebuie să profite, în primul rând, autorul acesteia (a se vedea DCC nr. 20 din 21 martie 2024, § 37; DCC nr. 110 din 12 august 2025, § 32). Din acest motiv, Curtea nu vede incidența articolelor 16 și 116 din Constituție în acest capăt al sesizării.

41. Referitor la textul „[a]ctele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilă pentru comisia de evaluare” din articolul 11 alin. (6) din Legea nr. 252 din 17 august 2023, autoarea sesizării a menționat că acesta împiedică subiectul evaluării de a prezenta cu titlu de probe în procedura de evaluare acte oficiale emise de autorități și, astfel, le lipsește de efecte juridice. În viziunea autoarei, prevederea contestată răstoarnă prezumția caracterului licit al averii dobândite, produce efecte directe asupra garanțiilor funcției de judecător și îngreunează dreptul autoarei la un control judiciar efectiv.

42. Curtea observă că formula „[a]ctele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilă pentru comisia de evaluare” din articolul 11 alin. (6) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 nu are scopul de a înlătura valoarea probatorie a actelor sau a constatărilor

unor organe sau autorități în domeniile relevante și nici nu desființează prezumția legalității acestor înscrisuri. Potrivit articolului 14 alin. (7) din Legea menționată, subiectul evaluării poate prezenta orice dovezi pe care le consideră relevante pentru clarificarea dubiilor comisiei de evaluare. Citite împreună, prevederile în discuție permit Curții să conchidă că subiectul evaluării nu este privat de dreptul de a prezenta în procedura de evaluare cu titlu de probe acte sau constatări ale altor entități pe marginea aspectelor patrimoniale sau de etică, ci doar clarifică ponderea probatorie a acestora, și anume limitează valoarea lor prestabilită, acestea urmând a fi apreciate în coroborare cu alte probe relevante, fără ca o probă sau alta să se bucure de prioritate în raport cu celalalte.

43. De altfel, reglementări similare au fost prevăzute de către legislator atât în Codul de procedură civilă (articolul 130 alin. (2)), cât și în Codul de procedură penală (articolul 27 alin. (2)), în sensul în care nicio probă nu are forță probantă dinainte stabilită fără aprecierea acesteia în modul prevăzut de lege, cu respectarea tuturor exigențelor unui proces echitabil.

44. Totodată, Legea nr. 252 nr. 17 august 2023 obligă Consiliul, la etapa aprecierii raportului de evaluare a candidatului, să emită o hotărâre motivată (articolul 18 alin. (3) din Lege), în care să dea apreciere tuturor împrejurărilor relevante care au impus adoptarea soluției într-un anumit caz, inclusiv să motiveze admiterea sau respingerea arbitrară a unor probe (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 166 din 13 noiembrie 2025, § 73). Mai mult, candidatul are posibilitatea să pună în discuție aspectele privind legalitatea procedurii de evaluare prin intermediul contestației depuse la Curtea Supremă de Justiție (articolul 19 alin. (2) din Lege). Din aceste motive, Curtea nu poate reține în acest capăt al sesizării incidența articolelor 20, 43 alin. (1), 46 alin. (3) și 116 din Constituție.

45. Mai mult, Curtea reține că autoritățile care emit acte și constatări oficiale acționează în baza competențelor atribuite de lege și urmăresc în realitate un alt obiectiv decât cel al procedurilor de evaluare extraordinară. De exemplu, autoritatea competentă în domeniul fiscal supraveghează respectarea de către subiecți a prevederilor legislației fiscale, iar Autoritatea Națională de Integritate verifică respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, precum și aspectele ce țin de avere și interese personale. În același timp, preambulul Legii nr. 252 din 17 august 2023 menționează că această lege a fost adoptată în vederea asigurării integrității judecătorilor și a procurorilor și sporirii încrederii societății în justiție. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că procedura de evaluare externă a integrității financiare și etice a procurorilor și judecătorilor are un caracter excepțional și face parte din reforma domeniului justiției (a se vedea DCC nr. 50 din 10 aprilie 2025, § 25; DCC nr. 19 din 12 februarie 2026, § 34).

46. Pentru că nu s-a demonstrat incidența unui drept fundamental prevăzut de Constituție, Curtea notează că nici articolele 1 alin. (3), 6, 16 și 23 alin. (2) din Constituție nu sunt incidente.

47. Prin urmare, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) lit. f) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, după cum urmează:

- textul „din câte 6 membri” din articolul 4 alin. (3);
- textul „din 9 membri” din articolul 6 alin. (1);
- textul „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a);
- textul „[a]ctele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare” din articolul 11 alin. (6),

ridicată de dna Ruxanda Pulbere, în dosarul nr. 3-1/2026, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 21 mai 2026
DCC nr. 89
Dosarul nr. 37g/2026*